

**DOMENIUL DE APLICARE AL REGULAMENTULUI
NR.1896/2006 PRIVIND INSTITUIREA PROCEDURII EUROPENE
A SOMAȚIEI DE PLATĂ**

Diana PĂTRAȘCU-DUMA

***Title:** Scope Of Regulation No.1896 / 2006 on the Establishment of Procedure of the European Order of Payment Summons*

***Rezumat:** Reglementările diferite în domeniul procedurii somației de plată impun în mod imperios adoptarea unui instrument comunitar care să statueze reguli clare și direct aplicabile în statele membre ale Uniunii Europene și să permită eliminarea diferențelor care există în legislațiile statelor membre în această procedură, precum și armonizarea prevederilor din sistemele interne ale statelor membre. Prin reglementarea la nivel comunitar a unei proceduri speciale a somației de plată s-a creat un cadru favorabil pentru operatorii economici din Uniunea Europeană față de împrejurarea că întârzierile la plată constituie una din principalele cauze de insolvență.*

Dispozițiile Regulamentului (CE) nr.1896/2006 de instituire a unei proceduri europene a somației de plată urmau să se aplice statelor membre, în sensul că își propune să confere creditorului un mijloc de acțiune complementar și facultativ de a-și recupera creanța ce derivă din raporturi juridice transfrontaliere.

***Abstract:** Different regulations in the procedure of payment summons requiring the urgent adoption of a Community instrument to bring clear rules and directly applicable for the Member States of the European Union and enable the elimination of the differences in the laws of the Member States in this procedure and harmonize the provisions of internal systems of the Member States. By regulating at Community level a special summons payment a favorable environment was created for economic operators in the European Union due to the fact that late payments constitute a major reason for insolvency.*

The provisions of Regulation (EC) nr.1896 / 2006 establishing a European order for payment procedure would apply to Member States in that it aims to give the lender a complementary means of action and the possibility to recover the debt.

***Keywords:** payment summons, European regulations*

Contextul creării unei proceduri europene a somației de plată

Procedura somației europene de plată reprezintă o primă etapă în vederea reglementării procedurilor de executare transfrontaliere la nivel comunitar, afirmație justificată de realitatea ca majoritatea¹ statelor membre, unele chiar anterior integrării în Uniune, au introdus în sistemele lor juridice proceduri specifice având ca obiect și scop injoncțiunea de plată, pentru obținerea rapidă a unui titlu executoriu. Numai câteva² țări dintre cele cu un statut de mai mult timp dobândit ca membre ale Uniunii nu au sau nu au încă o asemenea procedură specială și exclusivă.

Trebuie să precizăm că, deși în asemenea țări, care nu au încă o asemenea procedură, cu obiect specific și exclusiv, există în legislațiile lor alte reglementări al căror scop este de a garanta recuperarea rapidă, simplă și economicoasă a creanțelor.

Procedura somației de plată³ a evoluat diferențiat în statele membre ale Uniunii Europene, fiind guvernată de reguli de drept diferite.

În unele state procedura somației de plată a cunoscut o dezvoltare amplă⁴.

Reglementările diferite în domeniul procedurii somației de plată impun în mod imperios adoptarea unui instrument comunitar care să

---

1 Franța, Germania, Austria, Belgia, Finlanda, Grecia, Italia, Luxemburg, Portugalia, România, Spania, Suedia.

2 Anglia, Olanda. Cu titlu exemplificativ, menționăm că în dreptul englez nu există echivalentul direct al procedurii germane (Mahnverfahren) sau al celei franceze („injonction de payer”). În afara procedurii obișnuite sau de drept comun se practică pentru creanțe în bani de o anumită valoare, alte două proceduri: obținerea unui titlu executoriu prin neprezentarea debitorului („default proceedings”) sau obținerea unui titlu executoriu într-o procedură sumară („the procedure for summary judgement”). Prima este o procedură administrativă, decizia obținută putând fi atacată printr-o cerere în anulare. Cea de-a doua este o procedură judiciară, susceptibilă de finalizare printr-o hotărâre a instanței, hotărâre care poate face obiectul căii de atac prevăzute de lege.

3 Nu doar pentru economia mijloacelor de exprimare, ci și pentru că denumirea unei instituții în esență aceeași este aspectul cel mai puțin important, convențional, ca sintagmă unificatoare, vom vorbi de „procedura somației de plată” sau de „injoncțiunea de plată”, ori de „somația de plată”, deși denumirile, în diverse țări, sunt, firește, diferite: „Mahnverfahren”, în Germania și Austria; „Dwangbevelprocedure”, în Olanda; „procedimento di ingiunzione”, în Italia; „procédure sommaire d'injonction de payer”, în Belgia; „L'ordonance de paiement”, în Luxemburg; „L'injonction de payer,” în Franța; „Proceso monitorio”, în Spania etc. Pentru denumirea instituției în engleză, s-a considerat a fi mai potrivită expresia „order for payment” în loc de „injunction for payment”, pentru a evita - mai ales în discuții internaționale - confuzia cu dispozițiile anterioare privind „preliminary injunction”.

4 Spre exemplu, precizăm că în Germania, instituția numită „Mahnverfahren” a fost introdusă în Cartea a VIII-a, art.688-703 din Codul de procedură civilă (ZPO) încă din 1932, oferind ceea ce se numește și acum „modelul german” de reglementare; în Italia, încă din 1922 a existat o procedură generală pentru recuperarea creanțelor rezultate din credite, actualmente introdusă prin art.633-656 în Codice di procedura civile din 1942, modificat parțial în 1950, oferind ceea ce se numește „modelul italian” de reglementare; în Franța, prin Decretul-lege din 25 august 1937, s-a instituit în favoarea comercianților o procedură simplificată de recuperare a unor creanțe comerciale, procedura inspirată de cea germană, aplicată cu adaptări în Alsacia și Lorena, iar prin Decretul nr. 81-500 din 12 mai 1981, preluându-se procedura injoncțiunii de plată, împreună cu toate modificările și completările făcute acesteia, ea a fost codificată prin art.1405-1425 din Noul Cod de procedură civilă, oferindu-se ceea ce se numește „modelul francez” de reglementare, care, împreună cu cel italian ar semnifica „modelul-latin” etc.

consacre norme clare și direct aplicabile în statele membre ale Uniunii Europene și să permită eliminarea diferențelor care există în legislațiile statelor membre în această procedură, precum și armonizarea prevederilor din sistemele interne ale statelor membre cu privire la domeniul material de aplicare⁵, la obligativitatea acestei proceduri⁶, la problematica căilor de atac ce sunt aplicabile în această procedură din cele prevăzute de procedura comună sau somația de plată trebuie să fie susceptibilă numai de o anumită cale de atac, ea însăși specifică, în ceea ce privește măsura în care în procedura somației de plată este admisibilă antamarea fondului raporturilor litigioase dintre părți, dacă poate fi emisă somația de plată numai pentru o parte din creanță⁷ ori trebuie aplicat principiul „totul sau nimic”⁸ etc.

Organismele Uniunii Europene au avut obligația de a statua între două posibilități majore, și anume: adoptarea unei proceduri cu caracter unitar, aplicabilă părților care domiciliază în două state diferite sau numai litigiilor transfrontaliere; statuarea unor principii fundamentale și minimale, lăsând la dispoziția statelor membre o marjă de apreciere în scopul de a realiza adaptarea procedurilor la propriile interese și corespunzător specificului intern, în conformitate cu principiul subsidiarității⁹.

Consiliul European, reunit la Tampere¹⁰ la 15 și 16 octombrie 1999, a invitat Consiliul și Comisia să adopte acte normative noi cu privire la aspectele care garantează facilitarea cooperării judiciare și sporirea accesului la justiție și a menționat explicit, în acest context, și somațiile de plată. La 30 noiembrie 2000, Consiliul a adoptat un program comun de

---

5 În ipoteza în care obiectul procedurii în discuție îl constituie o creanță în bani, se impune ca procedura somației de plată să fie circumscrisă numai creanțelor până la o anumită valoare, precum în Germania, Austria, Belgia, Grecia, Luxemburg, Portugalia, Spania, sau dimpotriva ea trebuie deschisă indiferent de valoarea creanței și chiar în ipoteza altor categorii de obligații, precum în Franța, Italia, Suedia.

6 Procedura somației de plată are caracter obligatoriu în Austria, sau ea trebuie să fie o procedură facultativă pentru creditor, în alternativă cu procedura comună, precum în toate celelalte țări.

7 Precum în Franța sau Belgia

8 Precum în Germania sau Luxemburg

9 Pentru câteva repere monografice, a se vedea J.L. Clergerie, *Le principe de subsidiarité*, Ed. Ellipses, 1997; J. Foyer, *La subsidiarité dans le Traité de Maastricht*, Presses Universitaires de France, 1996; J. Delors, *Le nouveau concert européen*, Ed. Odile Jacob, 1992; J. Delors, *Colloque de la Maastricht*, citat de G. Schäfer în „Le principe de subsidiarité et la politique de l'environnement”, Presses Universitaires de France, 1994, p. 56. Principiul subsidiarității a fost consacrat ca principiu general de drept comunitar prin dispozițiile art.3. B din Tratatul de la Maastricht, adoptat la 7 februarie 1992 și intrat în vigoare la 01.11.1993. În acest sens amintim lucrările P.Santer *Le principe de subsidiarité dans le Traité de Maastricht*, thèse, Université François Rablais Toours; F.Thoma, *Le principe de subsidiarité en droit communautaire*, thèse, Université Pantheon, Assas, Paris II

10 În 1994, un grup de specialiști a supus Comisiei Europene un proiect de directivă care, între altele, cuprindea și o secțiune cu privire la regulile unor proceduri de injoncțiune de plată, proiect care însă n-a devenit o inițiativă legislativă. El este cunoscut ca „proiectul Storme”, fiind de altfel publicat în M. Storme, *Rapprochement du droit judiciaire de l'Union Européenne. Approximation of judiciary law in the European Union*, Dordrecht, Boston, Londra, 1995. Eforturile Comisiei Europene în sensul arătat s-au materializat, în mare măsură, în Directiva 2000/35/CE din 29 iunie 2000 care cuprinde dispoziții privitoare la procedura injoncțiunii de plată.

măsuri al Consiliului și Comisiei pentru punerea în aplicare a principiului recunoașterii reciproce a hotărârilor judecătorești în materie civilă și comercială¹¹, acest program stipulând posibilitatea stabilirii unei proceduri specifice, uniforme sau armonizate în cadrul Comunității pentru obținerea unei hotărâri judecătorești în anumite domenii, în special în domeniul creanțelor necontestate. Acest demers a fost continuat prin Programul de la Haga, adoptat de către Consiliul European la 5 noiembrie 2004, care a invitat la continuarea în mod activ a eforturilor referitoare la procedura europeană de somație de plată.

La 20 decembrie 2002, Comisia a adoptat o Carte Verde cu privire la o procedură europeană de somație de plată și privind măsuri de simplificare și accelerare a litigiilor cu privire la cererile cu valoare redusă.

În acest context, Comisia Comunităților Europene a adoptat, la 19 martie 2004, propunerea¹² de Regulament privind instituirea unei proceduri europene de injoncțiune de plată, propunere care a fost avizată de Comitetul Economic și Social European la 9 februarie 2005¹³. Constatându-se, pe de o parte, interesul majorității statelor membre ale Uniunii Europene față de o procedură rapidă și economicoasă de injoncțiune de plată, iar, pe de altă parte, diversitatea dispozițiilor din legislațiile naționale având un asemenea obiect, constituindu-și ca reper prevederile art.65 din Tratat, Comisia a încercat să înscrie, sub semnul unor elemente comune, reguli europene cu caracter minimal în cadrul injoncțiunii de plată.

Prin instituirea unei proceduri a somației de plată europene, unitară deci la nivelul Uniunii Europene, noul instrument comunitar se deosebește de Regulamentul nr.805/2004 privind crearea unui titlu executoriu european, care, prin dispozițiile sale nu aduce atingere eliberării titlului conform prevederilor legislației naționale în cauză.

Prin reglementarea la nivel comunitar a acestei proceduri speciale s-a creat un cadru favorabil pentru operatorii economici din Uniunea Europeană față de împrejurarea că întârzierile la plată constituie una din principalele cauze de insolvență.

---

11 JO C 12, 15.1.2001, p. 1.

12 Și aceste propuneri sunt guvernate de principiul subsidiarității și al proporționalității.

13 Observațiile doctrinare la proiectul de Regulament sunt numeroase, iar unele chiar malițioase (Mai recent, împreună cu aparatul bibliografic, a se vedea J.P. Correa Delcasso, *La proposition de règlement instituant une procédure européenne d'injonction de payer*, în „Revue Juridique de Droit Commercial” nr. 1/2005, p. 143 și urm.

În acest context a fost adoptat Regulamentul (CE) nr.1896/2006 de instituire a unei proceduri europene a somației de plată¹⁴, ale cărui dispoziții urmau să se aplice statelor membre, în sensul că își propune să confere creditorului un mijloc de acțiune complementar și facultativ de a-și recupera creanța ce derivă din raporturi juridice transfrontaliere¹⁵. Pentru asigurarea celerității procedurii, Regulamentul instituie recurgerea la formulare-tip, ce vor fi utilizate în toate formele de comunicare între părți și instanța sesizată. Câtă vreme nu există o procedură unică privind somația de plată la nivelul statelor membre, Regulamentul de față nu își propune să înlocuiască mecanismele de recuperare existente la nivelul legislațiilor naționale.

Regulamentul¹⁶ instituie o procedură cu caracter alternativ, aceasta având un caracter facultativ iar nu obligatoriu pentru creditor, astfel că prezentul regulament nu împiedică reclamantul să-și valorifice o creanță recurgând la o altă procedură prevăzută de legislația unui stat membru sau de legislația comunitară.

În cadrul legislațiilor naționale ale diferitelor state membre, în privința naturii obligatorii sau facultative a procedurii somației de plată remarcăm că, cu o singură excepție, în toate celelalte țări nominalizate din Uniunea Europeană, care practică procedura somației de plată, această procedură este facultativă, creditorul putând opta între procedura somației de plată și procedura obișnuită, de drept comun, pentru recuperarea creanței sale. În Austria însă, Mahnverfahren este obligatorie, ca primă etapă, prealabilă procedurii comune.

Dispozițiile Regulamentului au statuat regula potrivit căreia somația de plată are caracterul executoriu al unui titlu intern în toate statele membre, nefiind impusă nici procedura de recunoaștere și executare și nici certificarea conform art.5 și urm. din Regulamentul privind titlul executoriu european¹⁷.

Domeniul de aplicare

---

14 Regulamentul (CE) nr. 1896/2006 al Parlamentului European și al Consiliului UE de instituire a unei proceduri europene a somației de plată a fost adoptat la data de 12 decembrie 2006, a intrat în vigoare la 31.12.2006 și este aplicabil începând cu 12 decembrie 2008, publicat în JOUE seria L 399/30.12.2006. Regulamentul nr.936/2012 a modificat anexele Regulamentului nr.1896/2006

15 C.Savu, *Noua reglementare privind procedura europeană a somației de plată*, în „Revista română de Drept Comunitar”, nr.3/2007, p.77.

16 În acord cu paragraful 10 din Preambulul Regulamentului, prezentul regulament nu înlocuiește și nici nu armonizează mecanismele de recuperare a creanțelor necontestate existente în temeiul legislației naționale; Procedura are un caracter dublu facultativ, deoarece creditorul poate opta între procedura națională și procedura europeană.

17 A se vedea L.N.Pirvu, *Procedurile soluționării cererilor în legătură cu somația europeană de plată*, în „Dreptul” nr.4/2009, p.151

Domeniul de aplicare după materie

În ceea ce privește natura cauzelor ce intră în sfera Regulamentului, conform articolului 2 din Regulament, dispozițiile acestui act comunitar se aplică numai creanțelor care rezultă din materie civilă sau comercială¹⁸, oricare ar fi natura instanței de judecată, cu condiția de a fi vorba despre o cauză transfrontalieră.

În conformitate cu articolul 4 din Regulament, se instituie o procedură europeană de somație de plată pentru recuperarea creanțelor bănești, lichide și exigibile la data la care se introduce cererea de somație europeană de plată. Prin urmare, trebuie să reținem că momentul relevant - inclusiv pentru întrebarea referitoare la aprecierea ca litigiu cu element de extraneitate - este data la care se introduce cererea de somație europeană de plată la instanță.

În ceea ce privește natura pretențiilor, acestea trebuie să aibă caracter pecuniar, fiind necesar să fie exprimate în cifre¹⁹ și să fie scadente. Necontestarea creanței nu reprezintă premisele unei stări de fapt; aceasta reiese mai degrabă din faptul că partea adversă nu contestă ordinul european de somație de plată.

Toate procedurile în somație de plată ar putea fi grupate în două categorii: cele care au ca obiect exclusiv o creanță în bani și cele care pot avea și un alt obiect.

Spre exemplu, în Franța, după adoptarea Decretului din 28 august 1972, modificat prin Decretul nr.81-500 din 12 mai 1981, procedura înjoncțiunii de plată este întrebuițată pentru recuperarea creanțelor civile sau comerciale în bani, indiferent de valoarea acestora. Articolul 1405 din Noul Cod de procedură civilă precizează că creanța trebuie să fie „determinată”, iar jurisprudența a considerat că, în cazul creanțelor având o cauză contractuală, creanța trebuie să fie „lichidă”²⁰, determinată sau

---

18 Noțiunile trebuie interpretate autonom, în acord cu finalitatea urmărită de Regulament. Curtea de Justiție s-a pronunțat de mai multe ori în legătură cu interpretarea acestor noțiuni, cu privire la alte regulamente comunitare, înțelesul noțiunii putând fi diferit, în funcție de principiile dreptului comunitar și de scopul fiecărui regulament în parte. În acest sens, apreciem că vor fi aplicabile prevederile Regulamentului 1896/2006 și în materia drepturilor consumatorilor, dreptului muncii, dreptului concurenței (pentru litigiile de drept privat)

19 Așadar, procedura în discuție n-ar fi aplicabilă creanțelor pecuniare care nu se pot încă exprima printr-o anumită cifră (precum în cazul prejudiciilor morale) sau în cazul cererilor având ca obiect obligația de a face ori de a nu face (precum în cazul solicitărilor de restituire a unor bunuri), cereri care, de altfel, nici nu sunt susceptibile de o standardizare.

20 A se vedea, J.-P. Correa Delcasso, *El juicio cambiario en el Proyecto de Ley de Enjuiciamiento Civil*, în „La Ley nr. 4754 din 15 martie 1999”. Precizăm că, în reglementarea franceză, respectiv art.1405 pct.2 din Noul Cod de procedură civilă, astfel de „titluri” sunt limitativ enumerate, excluzând din sfera lor cecul. Într-o opinie, această soluție ar fi justificată, întrucât cecul este un simplu mijloc de plată [H. Solus, R. Perrot, *Droit judiciaire privé*, tome 3, Sirey, Paris, 1991, p. 1197]. În același sens, dar pentru că, prin Legea nr. 85-695 din 11 iulie 1985, s-a prevăzut o procedură și mai simplă, J.Héron, *Droit judiciaire privé*, deuxième édition, par Thierry Le Bars Montchrestien, E.J.A., Paris, 2002 p. 460, nota de sub nr. 55

determinabilă. Trebuie să amintim că în Franța o procedură de injonctiune, însă distinct reglementată de injonctiunea de plată, este aplicabilă în cazul obligațiilor de „a face”. Potrivit art.1425-1 din Noul Cod de procedură civilă francez, această procedură are ca obiect executarea în natură a unei obligații născute dintr-un contract încheiat între persoane care nu au calitatea de comercianți. Este tot o procedură în două faze: prima necontradictorie, iar a doua constând într-o judecată în fond. Obiectul acestei proceduri a fost restrâns, atât prin precizarea că părțile nu trebuie să aibă calitatea de comercianți, cât și prin competența *ratione quantitatis*, stabilindu-se un anumit plafon valoric. În fine, nu poate fi vorba decât de o obligație în natură, nu de una prin echivalent sau de o obligație rezultată din rezoluțiunea contractului²¹.

Această procedură a fost instituită pentru protecția consumatorilor și, de altfel, la cererea acestora²², neavând o întrebuintare semnificativă, propunându-se chiar suprimarea ei.

În Belgia, potrivit art.1338 și urm. din Codul judiciar, adoptat în 1967 și modificat prin Legea din 29 iulie 1987, procedura somației de plată privește o creanță certă, lichidă și exigibilă, dar în raport cu valoarea acesteia se determină competența judecătorului de pace.

În Austria, procedura somației de plată se află la dispoziția creditorilor care au o creanță în bani, dar sub condiția ca aceasta să nu depășească plafonul statuat prin dispozițiile legale.

În unele dintre sistemele de reglementare exemplificate s-au creat proceduri speciale pentru alte categorii de creanțe sau de obligații. Astfel, amintim, spre exemplificare, că prin art.819-827 din Noul Cod de procedură civilă spaniol, s-a creat o procedură specială pentru obținerea „titlurilor de valoare”. Totodată menționăm că în reglementarea italiană, prin art.614 din Codul de procedură civilă, s-a instituit o competență exclusivă și specială pentru recuperarea cheltuielilor anticipate făcute de creditorul care a obținut o hotărâre privind obligația pârâtului „de a face sau de a nu face” (art.612 și urm. din același cod).

---

21 Pentru dezvoltări, a se vedea G.E. Kodek, *Das Mahnverfahren in Österreich*, în vol. „Order for Payment”, p. 75 și urm.; H.-E. Musielak, *Grundkurs ZPO*, G. Auflage, Verlag C.H. Beck, 2002, nr. 593 și urm.; H. Thomas, H. Putzo, *ZPO Kommentar*, 25. Auflage, Verlag C.H. Beck, München, 2003, p. 1113 și urm.

22 A se vedea Fr. Ferrand, *La procédure d'injonction de payer en droit français*, în vol. „Orders for Payment”, supra cit., p. 131 și urm.; H. Solus, R. Perrot, *Droit judiciaire privé*, tome 3, Sirey, Paris, 1991, nr. 1395 și urm.; J. Heron, *Droit judiciaire privé*, a 2-a edition, par Thierry Le Bars, Montchrestien, E.J.A., Paris, 2002, nr. 611 și urm., E. Guinchard, S. Abbou, *Manuel pratique de L'injonction de paiement*, première partie, E.N.A.J., 2003.

Față de cele menționate mai sus, văzând și reglementarea din Regulament, concluzionăm că procedura „comună” este injoncțiunea de plată pentru o creanță în bani²³, certă, lichidă și exigibilă.

Din sfera de aplicare a Regulamentului sunt excluse o serie de litigii, și anume cele în materie fiscală, materie vamală sau materie administrativă. Nu fac obiectul regulamentului nici litigiile având ca obiect răspunderea statului pentru acțiuni sau omisiuni comise în exercitarea puterii publice („*acta jure imperii*”). Sunt excluse de asemenea de la aplicarea prezentului regulament regimurile matrimoniale, testamentele și succesiunile; falimentele, concordatele și alte proceduri similare; asigurările sociale; creanțele care decurg din obligații necontractuale, cu excepția situațiilor în care acestea au făcut obiectul unui acord între părți sau există o recunoaștere a datoriei sau acestea se referă la datorii lichide care decurg din proprietatea comună asupra unui bun.

Excluderea litigiilor de acest tip de la aplicarea prevederilor Regulamentului se justifică prin aceea că în astfel de litigii, de regulă, instanța are obligația de a analiza din oficiu unele aspecte de fapt sau de drept, ceea ce ar excede procedurii somației de plată, cel puțin în prima ei fază care are caracter necontencios.

Remarcăm că în Regulamentul privind procedura europeană a somației de plată nu există vreo prevedere expresă referitoare la imposibilitatea soluționării cererii de somație de plată pe calea arbitrajului.

În doctrina românească²⁴ s-au exprimat opinii legate de compatibilitatea sau nu a dispozițiilor O.G. nr.5/2001 și ale O.U.G. nr.119/2007 cu procedura arbitrală. Concluzia autorilor, căreia ne raliem, este aceea că, având în vedere atât doctrina, cât și jurisprudența bazate pe legislația analizată, procedurile rapide și speciale pentru recuperarea creanțelor nu pot fi utilizate în cadrul arbitrajului *ad-hoc* sau instituționalizat. Acest lucru ar fi posibil doar printr-o modificare legislativă care să dea satisfacție principiului libertății contractuale de a supune orice fel de litigii patrimoniale și care pot face obiectul unor tranzacții jurisdicției private a arbitrajului. Soluțiile propuse rămân valabile și după abrogarea OG nr.5/2001 și a OUG nr.119/2007 prin Noul Cod de procedură civilă care

---

23 Reglementarea italiană este diferită sub aspectul obiectului procedurii speciale a injoncțiunii, aceasta putându-se aplica nu numai pentru realizarea unei creanțe în bani, ci și pentru dobândirea unei „cantități” de alte bunuri fungibile (art.639 C. proc. civ.) sau pentru returnarea unui bun mobil, cu condiția existenței unei probe scrise. Pentru detalii, a se vedea I.Deleanu, Gh.Buta, *Procedura somației de plată-Doctrină și jurisprudența*, Editura C.H.Beck, București, 2006, p.41 și urm

24 T. Prescure, R. Crișan, *Considerații privind arbitralitatea cererilor de emitere a somației de plată reglementate de O.G. nr. 5/2001 și a celor de ordonanță de plată reglementate de O.U.G. nr. 119/2007, prin raportare la directivele Uniunii Europene*, în „Revista Română de Arbitraj” nr. 1/2009, pp. 22-28.

cuprinde, în Titlul IX al Cărții a VI-a (art. 1013-1024), procedura ordonanței de plată, destinată a asigura creditorilor, ale căror creanțe au ca obiect obligații constând în plata unor sume de bani, posibilitatea de a obține un titlu executoriu pe baza unei judecăți accelerate și limitate exclusiv la proba cu înscrieri. De asemenea, subsecvent intrării în vigoare a noului Cod de procedură civilă a fost adoptată Legea nr. 72/2013 privind măsurile pentru combaterea întârzierii în executarea obligațiilor de plată a unor sume de bani rezultând din contracte încheiate între profesioniști și între aceștia și autorități contractante, care – transpunând Directiva 2011/7/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 februarie 2011 și fiind aplicabilă doar contractelor dintre profesioniștii persoane fizice sau juridice care exploatează o întreprindere cu scop lucrativ sau dintre aceștia și autoritățile contractante – preia, în dreptul intern, reguli de natură comunitară privitoare la problematici legate de scadența obligației de plată, de curgerea dobânzilor, cuantumul acestora și, nu în ultimul rând, de cele privind caracterul abuziv al clauzelor referitoare la aceste aspecte. Făcând referire expresă la procedura ordonanței de plată ca mijloc de realizare a drepturilor creditorilor cărora li se aplică, Legea nr. 72/2013 constituie un act normativ ale cărui dispoziții contribuie decisiv la configurarea sferei de aplicare a procedurii ordonanței de plată la corelarea dispozițiilor art. 1017 NCPC cu cele ale O.G. nr. 13/2011, precum și la clarificarea raporturilor dintre creditorii profesioniști și autoritățile contractante.

Limitări care să decurgă din natura sau fundamentul juridic al creanței nu sunt justificate și nici acceptate de regulament. Astfel, dispozițiile Regulamentului nu au consacrat un plafon al valorii creanței, întrucât natura contestată sau necontestată a unei creanțe nu are nicio legătură cu valoarea acesteia, pentru a limita accesibilitatea la procedura de recuperare a unor creanțe de o anumită valoare.

Între Regulamentul de față și Regulamentul Bruxelles I există unele deosebiri care se explică prin aceea că cele două instrumente comunitare reglementează materii diferite. Astfel fiind, prezentul Regulament are ca obiect recuperarea „creanțelor pecuniare necontestate, lichide și exigibile la data când cererea de injoncțiune de plată europeană a fost prezentată”²⁵, creditorul având, însă posibilitatea de a recurge la o altă procedură ordinară sau sumară.

---

25 Observăm că: a) Aplicarea procedurii injoncțiunii de plată nu este condiționată de un anumit plafon valoric al creanței, precum, bunăoară, în Spania sau Austria; b) Este înlăturată posibilitatea aplicării acestei proceduri la creanțele nepecuniare; c) în fine, cum vom mai preciza, procedura este facultativă.

Regulamentul nr.1896/2006 nu cuprinde nicio definiție a terminologiei de „creanță necontestată”, însă acest concept îl regăsim definit în cuprinsul dispozițiilor Regulamentului nr.805/2004 privind crearea unui titlu executoriu european pentru creanțele necontestate²⁶. Astfel, în acord cu dispozițiile articolului 3 din Regulament, o creanță se consideră necontestată, alternativ în cazul în care debitorul a recunoscut-o în mod expres acceptând-o sau recurgând la o tranzacție care a fost aprobată de o instanță judecătorească sau încheiată în fața unei instanțe judecătorești în cursul unei proceduri judiciare; în cazul în care debitorul nu i s-a opus niciodată, în conformitate cu normele de procedură ale statului membru de origine, în cursul procedurii judiciare; în cazul în care debitorul nu s-a prezentat sau nu a fost reprezentat în cadrul unei ședințe de judecată privind acea creanță după ce a contesta-o inițial în cursul procedurii judiciare, cu condiția ca atitudinea să fie asimilată unei recunoașteri tacite a creanței sau a faptelor invocate de creditor în temeiul legislației statului membru de origine; în cazul în care debitorul a recunoscut-o în mod expres într-un act autentic.

În ceea ce privește titlul care poate sta la baza pretenției creditorului pentru emiterea unei somații de plată europene, acesta poate consta într-un contract de vânzare, un contract de locațiune, un contract de prestări servicii²⁷, un contract de construcție, un contract de asigurare, un împrumut, o garanție de orice tip, o obligație necontractuală care face obiectul unui acord între părți sau al unei recunoașteri a datoriei (de exemplu, daune-înterese, îmbogățire fără justă cauză), creanțe care rezultă din proprietatea comună asupra unui bun, un contract de muncă, un contract de întreținere etc.²⁸

Domeniul de aplicare în spațiu

Regulamentul european privind somația de plată este aplicabil în toate statele membre²⁹ ale Uniunii Europene, cu excepția Danemarcei (pct.31 al expunerii de motive³⁰ și art.2 alin.3).

---

26 Publicat în JO L 143,30.4.2004, p.15

27 Electricitate, gaz, apă, telefon, servicii medicale, transporturi, consultantă, hoteluri, restaurante, reparații, brokeraj

28 Acestea sunt prevăzute în mod exemplificativ în formularul A, unde fiecăruia i s-a stabilit un cod, pentru o completare mai eficientă și standardizată a acestuia

29 În conformitate cu articolul 3 din Protocolul privind poziția Regatului Unit și a Irlandei, anexat la Tratatul privind Uniunea Europeană și la Tratatul de instituire a Comunității Europene, Regatul Unit și Irlanda și-au notificat dorința de a participa la adoptarea și aplicarea prezentului regulament.

30 În conformitate cu articolele 1 și 2 din Protocolul privind poziția Danemarcei, anexat la Tratatul privind Uniunea Europeană și la Tratatul de instituire a Comunității Europene, Danemarca nu participă la adoptarea prezentului regulament, nu are obligații în temeiul acestuia și nu i se aplică.

Domeniul de aplicare în timp

Regulamentul european de somație de plată a intrat în vigoare la 31.12.2006. El se va aplica începând cu 12 decembrie 2008, cu excepția art.28, 29, 30 și 31, care vor deveni aplicabile începând cu 12 iunie 2008 în toate statele membre ale Uniunii Europene, cu excepția Danemarcei.

Domeniul de aplicare după calitatea persoanei

După cum am văzut, Regulamentul reglementează exclusiv cauzele care prezintă un element transfrontalier. Noțiunea de „cauză transfrontalieră” are aceeași definiție pe care o regăsim și în cadrul procedurii europene cu privire la cererile cu valoare redusă: Regulamentul (CE) nr.1896/2006 definește un litigiu transfrontalier ca fiind „un litigiu în care cel puțin una dintre părți are domiciliul sau reședința obișnuită într-un stat membru, altul decât statul membru al instanței sesizate”. Aceasta înseamnă că părțile pot alege procedura privind somația europeană de plată chiar dacă ambele au domiciliul în același stat membru sau una dintre părți nici nu are reședința obișnuită într-un stat membru al Uniunii Europene, atâta vreme cât instanța este sesizată într-un stat membru, altul decât cel al cel puțin uneia dintre părți.

Momentul la care se apreciază caracterul transfrontalier al unui litigiu este cel la care se introduce cererea de somație europeană de plată în conformitate cu prezentul regulament.

Prin urmare, se impune să reținem regula potrivit căreia litigiul nu se va judeca potrivit dispozițiilor Regulamentului 1896/2006 dacă niciuna dintre părți nu are domiciliul³¹ sau reședința în unul din statele membre ale Uniunii Europene, întrucât el este aplicabil numai în spațiul comunitar. Criteriul ales pentru determinarea caracterului transfrontalier al litigiului este domiciliul sau reședința, iar nu cel al naționalității, aceasta fiind indiferentă, putând aparține oricărui stat membru, inclusiv cea a unui stat terț nemembru UE. De asemenea, nu este important aspectul care vizează locul unde își are debitorul banii sau bunurile; locul situării acestora neavând nicio relevanță asupra determinării caracterului transfrontalier al litigiului.

Pentru situația în care doar pârâtul, iar nu și reclamantul, are domiciliul³² într-un stat membru diferit de cel în care a fost declanșat procesul, suntem în prezența unui „litigiu transfrontalier”, dar va trebui să

31 Domiciliul se stabilește conform regulilor stabilite în articolele 59 și 60 ale Regulamentul Bruxelles I.

32 Nu și reședința obișnuită, având în vedere că aceasta nu este utilizată drept criteriu general de atribuire a competenței jurisdicționale de către Regulamentul (CE) nr. 44/2001.

existe un criteriu de competență jurisdicțională din Regulamentul (CE) nr.44/2001, spre a fi posibil pentru reclamant să citeze pârâțul în fața acestei instanțe.